

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului și partea vătămată Burlacu Nina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Lăpușneanu Petru Alexandru, născut la 02 iulie 1996, originar și domiciliat s. Opaci r-nul Căușeni.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 14.08.2015-14.10.2015
2. *instanța de apel:* 12.11.2015-12.01.2016
3. *instanța de recurs:* 14.03.2016 - 13.04.2016

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 14 octombrie 2015, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Lăpușneanu Petru Alexandru a fost recunoscut vinovat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Burlacu Nina, cu încasarea din contul lui Lăpușneanu Petru Alexandru în beneficiul lui Burlacu Nina, a prejudiciului material în suma de 38.000 lei.

A fost încetat procesul penal intentat în privința lui Lăpușneanu Petru Alexandru, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d), în partea episodului cu partea vătămată Garaba Zinaida pe motiv că părțile sau împăcat, în temeiul art. 109 Cod penal.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat, că Lăpușneanu P. la data de 04 iunie 2014, în jurul orei 22:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în locuința lui Garaba Z., situat în s. Opaci r-nul Căușeni, de unde pe ascuns a sustras 1.085 lei, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă.

Tot el, în perioada de 26 iunie până în 01 iulie 2014, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane a pătruns în locuința lui Burlacu N., situat în or. Căușeni str. Frunze 15, de unde a sustras 38.000 lei, prin ce a cauzat părții vătămate daune în proporții considerabile.

Acțiunile lui Lăpușneanu P. au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d), *furtul, adică, sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite prin pătrundere în domiciliu și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1. Procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului sa-i fie stabilită pedeapsă – 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că inculpatul nu a reparat prejudiciul material cauzat prin infracțiune, a fost atras la răspundere penală de mai multe ori, iar la locul de trai se caracterizează negativ.

3.2. Partea vătămată Burlacu N, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate, cu încasarea prejudiciului moral în valoare de 20.000 lei.

În motivarea apelului a invocat, că prima instanță nejustificat nu a dat apreciere pretențiilor privind încasarea prejudiciului moral.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror, fiind admis apelul declarat de către partea vătămată Burlacu N., casată parțial sentința în latura acțiunii civile referitor la recuperarea prejudiciului moral și pronunțată în acest sens o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, încasându-se din contul lui Lăpușneanu Petru în beneficiul lui Burlacu Nina prejudiciul moral în suma de 5.000 lei.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

5. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că prima instanță just a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, iar probele acumulate au fost corect apreciate, ținându-se cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat faptul, că inculpatul a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel vina inculpatului fiind confirmată prin declarațiile sale (f.d. 240 v. 1); părții vătămate Burlacu N. (f.d. 16 v. 1); martorului Șeagu L. (f.d. 22 v. 1); procesul verbal de cercetare la fața locului din 06 iunie 2014 (f.d. 8 v. 1); raportul de expertiză dactiloscopică nr. 68 din 04 iulie 2014 (f.d. 31 v. 1).

Totodată, instanța de apel a reiterat și faptul, că în prima instanță partea vătămată Garaba Z. a depus cerere prin care a solicitat încetarea procesului penal pe

motiv că s-a împăcat cu inculpatul și nu are pretenții față de el (f.d. 227 v. 1). În asemenea circumstanțe instanța de apel a stabilit, că prima instanță just a încetat procesul penal în privința inculpatului pe episodul menționat mai sus conducându-se de prevederile art. 109 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a reținut, că la aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, prima instanță a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii comise, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei ce atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului.

Referitor la argumentul părții vătămate, privind încasarea prejudiciului moral, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 1422 alin. (1) și art. 1423 alin. (1) Cod civil, a considerat că pentru repararea daunei morale părții vătămate este echitabilă și suficientă suma de 5.000 lei, ce urmează a fi încasată din contul inculpatului, iar suma de 20.000 lei, instanța de apel a considerat-o exagerată și nejustificată, având în vedere și faptul condamnării inculpatului ce reprezintă la fel o despăgubire morală.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1. Avocatul Druță B. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, și menținerea sentinței, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat pe fapte concrete privind încasarea prejudiciului moral;

- apelul urma a fi respins din motiv că a fost depus peste termen;

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.2. Partea vătămată Burlacu N., prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu emiterea unei hotărâri de condamnare a inculpatului stabilindu-i conform art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - 4 ani închisoare și încasarea prejudiciului material în sumă de 38.000 lei, cât și a prejudiciului moral în suma de 20.000 lei, invocând că:

- instanțele de judecată nu au ținut cont de personalitatea inculpatului care are antecedente penale stabilindu-i o pedeapsă prea blândă;

- nerespectarea angajamentelor de a restitui banii sustrași timp de 6 luni, demonstrează scopul criminal al inculpatului.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, solicitând respingerea acestora, deoarece recurenții își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, astfel motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. Mai mult, criticile formulate de acesta nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegală sau reaprecierea probelor în

modul propus de către autori nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Recurentul Druță B. își întemeiază recursul său în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, totodată partea vătămată semnalând și pct. 10) al aceleiași norme penale ce stipulează că: hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În argumentarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a expus referitor la careva fapte concrete privind încasarea prejudiciului moral.

Colegiul penal consideră că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate, apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora și care în ansamblul lor, au confirmat corectitudinea condamnării inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii imputate.

Mai mult, instanța de recurs, analizând textul deciziei atacate constată că, la stabilirea cuantumului prejudiciului material instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală. Astfel alin. (1) al art. 364¹ Cod de procedură penală prevede, că *până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, iar alin. (2) al aceleiași norme prevede, că judecata poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decât dacă inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe. Așadar, după ce a fost acceptată cererea (f.d. 228 v. 1) inculpatului întocmită autentic și acceptată de către instanța de judecată, inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu (f.d. 178-*

181 v. 2), unde este indicat, că *Lăpușneanu P. prin acțiunile sale a cauzat părții vătămate Burlacu N. o daună materială în proporții considerabile în sumă de 38.000 lei.* În continuare, Colegiul penal reține, că din moment ce inculpatul a acceptat examinarea cauzei penale în privința sa, în procedura simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, acesta a acceptat probele administrate de către organul de urmărire penală indicate în rechizitoriu, unde și este indicat direct quantumul prejudiciului material. În acest sens, Colegiul atestă, că instanțele ierarhic inferioare nu aveau nevoie de careva probe ce ar confirma quantumul prejudiciului deoarece inculpatul a recunoscut în totalitate faptele săvârșite, precum și quantumul prejudiciului material, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul consideră neîntemeiat și argumentul apărării privind respingerea prejudiciului moral. La acest capitol, instanța de recurs notează că, în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Referitor la argumentul părții vătămate, precum că inculpatul nu a restituit banii sustrași până la examinarea cauzei în apel, Colegiul penal îl consideră insuficient de a interveni în sensul casării unei hotărâri judecătorești, mai ales în contextul declarațiilor inculpatului (f.d. 240 v. 1), acesta s-a obligat timp de jumătate de an de a restitui paguba, iar în caz de neonorare a obligațiilor asumate, partea vătămată este în drept de a solicita executarea forțată a sumei încasate prin sentința pronunțată la caz.

Instanța de recurs, va respinge ca neîntemeiat și argumentul invocat de către avocatul Druță B. în numele inculpatului privind respingerea apelului ca fiind depus peste termen, deoarece, instanța de apel s-a pronunțat asupra acestui aspect în decizia sa (f.d. 22 v. 2), menționând faptul că, sentința a fost pronunțată public la data de 14 octombrie 2015 fiind expediată în adresa părții vătămate la data de 23 octombrie 2015 (f.d. 247 v. 1), ulterior cererea de apel a fost depusă la dat de 27 octombrie 2015 (f.d. 249 v. 1), adică în termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, argumentele invocate de recurent privitor la prezența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul consideră că, nu sunt întemeiate și suficiente pentru desființarea hotărârii instanței de apel.

Cu referire la temeiul pentru recurs semnalat de către partea vătămată - *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, specificat la pct. 10) alin. (1) art.

427 Cod de procedură penală, instanța de recurs menționează, că partea vătămată critică hotărârea dată în partea pedepsei menținute de instanța de apel și anume consideră că, inculpatului urma să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră.

În viziunea Colegiului nici acest temei pentru recurs semnalat de recurent nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Deci, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, în coraport cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs reține că inculpatul a fost condamnat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, iar cauza fost examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal menționează că sancțiunea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 300 la 1000 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani, iar conform art. 16 alin. (3) Cod penal, aceasta se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă.

În prezenta cauză penală au fost stabilite ca circumstanțe atenuante – căința sinceră, iar circumstanțe agravante, nu au fost stabilite.

Astfel, argumentul recurentului precum că în privința inculpatului urma a fi aplicată o pedeapsă mai aspră, Colegiul îl consideră nefondat, deoarece instanțele de fond just au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite ce se clasifică ca mai puțin gravă și constituie relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, fiind comisă cu intenție directă, precum și de prevederile normelor prevăzute de partea Generală a Codului penal. Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de recurs consideră, că pedeapsa stabilită în sarcina inculpatului, cu

reducere a 1/3 din limitele de pedeapsă prevăzute de lege, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și modalitatea de executare a acesteia, a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În consecință, Colegiul statuează că, pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, fiind just constatate elementele infracțiunii imputate inculpatului, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate la caz, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului și partea vătămată Burlacu Nina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Lăpușneanu Petru Alexandru**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 12 mai 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie